

Amb el temps, han canviat poc o molt les coses amb l'establiment de classes bilingües. A l'Aveyron, se'n va obrir una el 1989 a Saint-Affrique. Actualment, precisa Lafon, una dotzena d'escoles aveironeses donen un ensenyament bilingüe occità/francès (Rodés, Millau, Villefranche-de-Rouergue, Espalion, La Primaube, Saint-Affrique, etc.).

Concloent, Michel Lafon indica que «tot això té l'aparença d'una llista destinada a allargar-se d'un any a l'altre, si els mitjans en places d'ensenyants bilingües són atorgades pels futurs governs». Car, diu Lafon, «cal recordar que la Carta Europea de les llengües regionals i minoritàries ha estat rebutjada pel Senat el 28 d'octubre de 2015 i un suport a les llengües regionals igualment denegat pels diputats el 15 gener del mateix any. Encara no s'ha aconseguit guanyar», acaba dient el conferenciant.

Michel CAMPRUBÍ

Presentació de l'Atles Lingüístic del Domini Català a Torelló (2 d'abril de 2016). — Organitzada per l'Associació d'Estudis Torellonencs (ADET), i amb el suport de diverses institucions públiques i privades, va tenir lloc el 2 d'abril de 2016, a la Biblioteca Dos Rius de Torelló, una sessió divulgativa en què la doctora Lídia Pons Griera, en qualitat de codirectora de l'*Atles Lingüístic del Domini Català (ALDC)*, va pronunciar una conferència sobre aquesta extensa obra en curs de publicació.

Carme Trabal, directora de la Biblioteca Dos Rius, i Bernat Pasqual, president de l'ADET, donaren la benvinguda als assistents, i la filòloga Rosa Sayós, per la seva banda, féu una breu semblança de la persona de Lídia Pons i glossà les seves actuacions en relació amb l'*ALDC*.

La professora Lídia Pons, en la seva conferència va posar en relleu el valor patrimonial d'aquesta obra, atansant-la al públic interessat per la variació geogràfica. Es va detenir en les classes de mapes (fonètics, lèxics, semàntics), va explicar l'origen, objectiu i etapes d'elaboració de l'obra (recollida de materials, transcripció fonètica, formació d'una base de dades, publicació dels materials, inclosos els etnotextos, publicació del *Petit Atles Lingüístic del Domini Català (PALDC)*, de caràcter interpretatiu i la implementació de l'obra en xarxa).

La conferenciant, a més de comentar diversos mapes, s'estengué d'una manera monogràfica en la interpretació del mapa 966 *Trepitjar* (el raïm), en què es consignen diferents resultats per a aquest concepte (*piar, pitjar, pilsar, trepitjar, esclafar, aixafar, xafar, follar, fonyar*). El verb *follar* (< ll. vulg. FÜLLARE) es troba en punts de l'Alt i Baix Empordà (Camallera, Begur, Cruïlles, Palamós, Tossa de Mar) i a la ciutat de Girona. La variant *fonyar* (originada per equivalència acústica entre palatals) es troba a l'illa d'Eivissa i en una zona de transició entre el català oriental i el català occidental, just en la confluència entre les comarques del Solsonès, el Bages, l'Anoia i la Segarra. De l'anàlisi feta per la conferenciant se'n desprèn, doncs, que en aquest cas l'afinitat lingüística dels resultats obtinguts a l'illa d'Eivissa no és pas amb les altres illes, sinó amb algunes contrades del català continental.

Acabada la conferència, que duia el títol «L'Atles Lingüístic del Domini Català i la preservació del patrimoni lingüístic» que aquest apunt, hi hagué una breu estona per a recés dels assistents i per a la signatura d'un exemplar de l'*ALDC* lliurat a la Biblioteca Dos Rius.

Després d'això, una taula rodona conduïda per Rosa Sayós va servir per a tractar d'alguns temes relacionats amb la variació geogràfica de la llengua i alguns aspectes introduïts pels estudiosos que hi eren presents. Hi intervingueren, cadascú amb les seves aportacions, i per aquest ordre, els filòlegs Montserrat Adam, Carme Vilà, Jordi Dorca, Carme Codina i l'estudiant de batxillerat Mireia Sevilla, que presentà els resultats d'un treball recent, de dialectologia social, per franges d'edats, sobre la regressió d'alguns elements del lèxic i de la fraseologia de l'àrea geogràfica d'Osona.

Cal destacar ací l'interès i la diligència posats per Rosa Sayós, juntament amb altres persones de l'ADET, que feren les gestions necessàries perquè aquesta sessió matinal fos exitosa i ben conreguda.

L'acte es va cloure amb una exhibició dels Dansaires de la Vall del Ges.

Jordi DORCA

Crònica del solemne acte d'investidura com a doctor honoris causa del Dr. Josep Massot i Muntaner (15 d'abril de 2016). — Una de les primeres coses que vaig aprendre en iniciar els meus estudis universitaris fou que el coneixement de la Filologia Catalana passava, en gran mesura, pel monestir benedictí de Montserrat. Per aquell temps encara no havia sentit a parlar del màxim responsable de les Publicacions de l'Abadia de Montserrat, dom Josep Massot i Muntaner, que el passat 15 d'abril de 2016 fou investit com a doctor honoris causa per la cinc vegades centenària Universitat de València. La cerimònia, que omplí de goig i vestí de gala els membres del Departament de Filologia Catalana, tingué lloc al paranimf de la Universitat de València i estigué presidida pel rector magnífic, el prof. Dr. Esteban Morcillo. A més, comptà amb la presència de múltiples autoritats acadèmiques, entre les quals el rector magnífic de la Universitat de Murcia, prof. Dr. José Orihuela Calatayud, la majoria de vicerectors i diversos degans, com ara el de la Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació, el prof. Dr. Carles Padilla. D'altra banda, entre les autoritats polítiques que desitjaren fer-s'hi presents figurava el Director General de Política Lingüística i Gestió del Multilingüisme de la Generalitat Valenciana, Il·lm. Sr. Rubén Trezano, que hi assistí en representació de l'Honorable Conseller d'Educació, Investigació, Cultura i Esports.

El Dr. Massot féu la seua entrada al paranimf flanquejat per dos padrins de luxe: els catedràtics de Filologia Catalana de la Universitat de València, i amics personals de l'homenatjat, Antoni Ferrando i Vicent Simbor. Al seu darrere, la comissió d'acompanyament estava integrada pels professors Joan Rafael Ramos, director de l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana; Ramon Rosselló, exdirector del Departament de Filologia Catalana; Carme Gregori, representant de l'àrea de literatura contemporània, i jo mateix, en qualitat de secretari de la Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació. Entre el nombrós públic que es féu present a la sala destacava una nodrida representació de familiars i amics del Dr. Massot, com ara: el Dr. Joandomènec Ros, catedràtic d'Ecologia de la Universitat de Barcelona i president de l'Institut d'Estudis Catalans —recordem que Josep Massot hi presideix la Secció Històrico-Arqueològica—; dom Josep Miquel Bausset, monjo de Montserrat, que hi assistí en nom de l'abat; el Dr. Joan Veny, membre de la Secció Filològica de l'IEC i doctor honoris causa per la Universitat de València; els professors Damià Pons, Joan Mas, Margalida Tomàs i Pere Gabriel, que portaven la salabor de Mallorca i de la Societat Verdager; representants dels departaments de Didàctica de la Llengua i la Literatura —que s'havia adherit a la petició de reconeixement— i Prehistòria i Arqueologia de la Universitat de València; i també dels departaments de Filologia i Cultures Europees de la Universitat Jaume I i de Filologia Catalana de la Universitat d'Alacant, a més d'un parell de dotzenes d'estudiants i professors dels Departament de Filologia Catalana de la Universitat de València, entre els quals l'actual director, el prof. Dr. Emili Casanova, i el prof. Dr. Albert Hauf, catedràtic emèrit de literatura medieval.

Oberta la sessió de l'acte —en què també s'investia com a doctora honoris causa la sociòloga prof. Dra. Saskia Sassen, de la Columbia University—, el prof. Dr. Vicent Simbor, encarregat de pronunciar la *laudatio*, recordà els anys en què fou alumne, a la Universitat de Barcelona, d'un jove professor anomenat Josep Massot, «la saviesa del qual ningú no discutia»; i féu una repassada al sòlid currículum i a la llarga aportació filològica i històrica de l'homenatjat, farcida d'estudis,